

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. R.
trvale bytem X

zastoupen: JUDr. Michal Skoumal
advokát, sídlem Drobného 306/34, Brno
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlím Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2018, č.j. X

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Michalu Skoumalovi, advokátu, se sídlem Drobného 306/34, Brno se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši **7865 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do **30 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2018, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí žalované č. I a II ze dne 30. 10. 2018, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí č. I a prvostupňové rozhodnutí č. II“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím I. byla zamítnuta žádost o invalidní důchod a prvostupňovým rozhodnutím II. byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 11. 9. 2017 ve výši 5222 Kč.
3. Podkladem prvostupňového rozhodnutí II byl posudek o invaliditě zjišťovací Městské správy sociálního zabezpečení Brno-město (dále jen „MSSZ Brno-město“ ze dne 17.9. 2018), podle něhož od 1. 5. 2013 do 10. 9. 2017 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.; a dále od 11. 9. 2017 bylo rozhodující příčinou DNZS zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro něž se stanoví pokles pracovní schopnosti 45 %.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaná zamítla námitky a rozhodnutí č. I. a č. II. České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 30.10.2018 potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím I. byla zamítnuta žádost o invalidní důchod a prvostupňovým rozhodnutím II. byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 11. 9. 2017 ve výši 5222 Kč.
5. Žalovaná vycházela z následujících lékařských diagnóz. Podle zdravotní dokumentace žalobce trpí diagnózou bipolární afektivní porucha (od roku 2013 převážně depresivní fáze odeznělá), přechodně až středně těžká situačně sycena s abusem alkoholu a benzodiazepinů (nyní však již abstinence), dále panická epizodická úzkost, agorafobie, dyspepsie a st. p. operaci žlučníku v roce 2016.
6. Podkladem prvostupňového rozhodnutí II byl posudek o invaliditě zjišťovací MSSZ Brno-město ze dne 17. 9. 2018, podle něhož od 1. 5. 2013 do 10. 9. 2017 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce zdravotní postižení uvedené v kap. V., položce 4c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.; a dále od 11. 9. 2017 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zdravotní postižení uvedené v kap. V., položce 4c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro něž se stanoví pokles pracovní schopnosti 45%. Žalovaná vycházela z toho, že žalobce trpí následujícími zdravotními postiženími: bipolární afektivní poruchou, od roku 2013 převážně depresivní fáze odeznělá, přechodně až středně těžká situačně sycena s abusem alkoholu a benzodiazepinů (nyní abstinence), panickou epizodickou úzkostí, agorafobií, dyspeptickým syndromem a v roce 2016 prodělal operaci žlučníku.
7. Novým posudkem o invaliditě žalobce ze dne 19. 12. 2018 bylo zjištěno, že v období od 1. 5. 2013 do 10. 9. 2017 nebyl invalidní (pokles pracovní schopnosti pouze 30 %) a ode dne 11. 9. 2017 byl invalidní podle prvního stupně, kdy pokles pracovní schopnosti byl 45%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy, cyklotymie,

dystymie) se středně těžkým postižením (depresivní či manické epizody), snížená úroveň sociálního fungování, omezení denních aktivit. Invalidita žalobce vznikla ode dne 11. 9. 2017. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je psychické postižení, pravidelně léčené od roku 2012 (žalobce se zadlužil v podnikání a ztratil zaměstnání). K výraznému zhoršení zdravotního stavu došlo až v září 2017, kdy se objevily panické ataky a příznaky agorafobie. V námitkovém řízení byla vyžádána psychiatrická dokumentace a potvrzen závěr lékařky MSSZ Brno-město.

III. Žaloba

8. Žalobce podal dne 4. března 2019 žalobu z důvodu sporných podmínek invalidity ve smyslu § 38 písm. a) ab initio ve spojení s § 39 odst. 1 ZDP, tzn. míra poklesu jeho pracovní schopnosti pro období mezi 1. 5. 2013 a 10. 9. 2017 a dále posouzení stupně jeho invalidity v období od 11. 9. 2017. Dle žalobce nebyl vedle rozhodujícího zdravotního postižení vzat zřetel na závažnost vlivu ostatních zdravotních omezení.
9. V obou posudcích jsou identifikovány diagnózy bipolární poruchy, agorafobie a neurotické poruchy a cervikopatie. Na jednání s posudkovými lékaři ani s žalovaným nebyl žalobce osobně přizván, takže si žalovaný nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Dále jak uvedl žalobce, nebylo také přihlédnuto ke kritériím dle § 39 odst. 3 ZDP, resp. že z posudků, ani z napadeného rozhodnutí nevyplyvá srovnání poklesu jeho pracovní schopnosti ve srovnání se stavem, který u něj byl před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Vzhledem k dlouhodobosti zdravotního stavu považuje žalobce za relevantní srovnání pracovní schopnosti (resp. společenského uplatnění stricto sensu, omezené na oblast získání příjmů vlastním přičiněním) s osobou srovnatelného věku a vzdělání (resp. obdobných osobnostních charakteristik dle § 39 odst. 3 ZDP), která netrpí zdravotními problémy, jak jsou popsány ve zprávách ošetřujících lékařů, resp. v předložených posudcích. Žalobce byl v uvedené době zaměstnán pouze na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, přičemž nemožnost uzavřít pracovní smlouvu vyplývala právě z jeho dlouhotrvajících zdravotních obtíží, kde odkázal na kritéria vhodného zaměstnání, jak jsou vytčena v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
10. Zdravotní stav žalobce nebyl dlouhodobě stabilizován (§ 39 odst. 6 ZDP). Je přesvědčen, že posudkové hodnocení je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů z psychiatrických zařízení, ve kterých byl žalobce opakovaně hospitalizován. Žalobce byl ohledně stejných potíží hospitalizován a to již v období od 25. 1. 2001 – 28. 3. 2001, dále v období 27. 12. 2001 - 30. 1. 2002, v období od 26. 3. 2013 – 10. 5. 2013 a nakonec v období od 20. 3. 2018 - 17. 5. 2018. Z lékařských zpráv a předložených posudků vyplývá, že byl jednak opakovaně hospitalizován se stejnými obtížemi a také se již v roce 2011 nacházel ve zhoršeném nekompenzovaném stavu, který se však snažil zvládnout sám, přičemž v témže roce byl hospitalizován v krizovém centru PK FN Brno, což vyústilo v další hospitalizaci v době od 26. 3. 2013 do 10. 5. 2013. Na krizovém centru PK FN Brno pak opětovně pobyl i na 5 dní v září 2013. Výkon většiny denních aktivit žalobce je dlouhodobě podstatně omezen, což by odůvodňovalo míru poklesu pracovní schopnosti minimálně ve výši 60%, a proto navrhuje, aby byl zpracován revizní znalecký posudek v oblasti zdravotnictví, pro

určení míry poklesu pracovní schopnosti a určení data pro uznání invalidního důchodu.

11. Dále se žalobce domnívá, že nebylo řádně aplikováno ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, protože z posudků ani z napadeného rozhodnutí nevyplývá srovnání poklesu pracovní schopnosti žalobce ve srovnání se stavem, který u něj byl před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
12. Vzhledem k dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu žalobce, by bylo relevantní srovnání pracovní schopnosti (resp. společenského uplatnění) s osobou srovnatelného věku a vzdělání, která netrpí žádnými zdravotními problémy. Žalobce poukázal na zprávu z Psychiatrické nemocnice v Kroměříži ze dne 28. 3. 2001, zprávu z PN v Kroměříži ze dne 30. 1. 2002 a ze dne 15. 5. 2018 a propouštěcí zpráva z Psychiatrické kliniky FN Brno.
13. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobce

14. V řízení o námitkách byl posouzen zdravotní stav žalobce a dne 19. 12. 2018 byl vypracován posudek lékaře žalované č. j. LPS/2018/829-NR-JHM_CSSZ. Výsledkem posouzení bylo zjištění, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., přičemž míra poklesu pracovní schopnosti činila do 10. 9. 2017 včetně 30%, od 11. 9. 2017 pak již 45%, přičemž tato vyšší míra poklesu odpovídá invaliditě I. stupně.
15. Žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kterým námitky zamítla a potvrdila své rozhodnutí ze dne 30. 10. 2018. K žalobě jako takové žalovaná konstatuje, že není její povinností předvolávat žalobce řízení, zejm. ne tehdy, má-li orgán za to, že shromážděné písemné důkazy postačují pro učinění závěru o jeho zdravotním stavu, resp. o úrovni poklesu jeho pracovní schopnosti (se zřetelem na zásadu ekonomie řízení). Vzhledem ke skutečnostem, že žalobce namítá výsledek posouzení svého zdravotního stavu a že jeho obsáhlou argumentaci lze potvrdit, nebo vyvrátit zejm. posudkem PK MPSV, žalovaná navrhla přezkoumání věci na základě posudku PK MPSV ČR, která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
16. V **replice** ze dne 16. 5. 2019 žalobce uvedl, že žalovaná se ve svém vyjádření nikterak nevyjadřuje k podané žalobě a k namítaným žalobním bodům. Žalovaná ve svém vyjádření pouze konstatuje stávající stav a navrhuje přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. S tímto návrhem se žalobce ztotožňuje, neboť má za to, že rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2018, č. j. X a ze dne 27. 12. 2012, č. J. X byla vydána na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, bez přihlédnutí k ustanovení § 3 odst. 1 a 2 a při nesprávné aplikaci V. kapitoly přílohy vyhl. č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, a ust. § 39 zákona

o důchodovém pojištění. Tím byla porušena ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, a vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v platném znění a jejich příloh. Žalobce ve své žalobě rovněž navrhoval, aby byl zpracován revizní znalecký posudek v oblasti zdravotnictví, pro určení míry poklesu pracovní schopnosti a určení data pro uznání invalidního důchodu.

V. Řízení před krajským soudem

17. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis žalované a posudkový spis MSSZ včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce. Ze správního spisu žalované vyplývají následující skutečnosti.
18. Ze správních spisů vyplývá, že žádostí ze dne 6. 6. 2018 žalobce požadoval přiznání invalidního důchodu ode dne 1. 5. 2013. Posudek MSSZ Brno-město ze dne 17. 9. 2018, který byl podkladem pro prvostupňové rozhodnutí č. I a II, záznam o jednání ze dne 17. 9. 2018, byl vypracován bez vyšetření žalobce při jednání posudkového lékaře (žalobce nebyl pozván k jednání). Podkladem byla mj. i propouštěcí zpráva z PN Kroměříž 17. 5. 2018. Posudek lékaře žalované ze dne 19. 12. 2018 vypracovaný v námitkovém řízení byl rovněž zpracován pouze na základě zdravotní dokumentace bez přítomnosti či vyšetření žalobce při jednání posudkového lékaře. Posudkový lékař žalované potvrdil závěry MSSZ Brno-město.
19. Krajský soud dále nechal vypracovat **posudek** Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) ze dne 21. 8. 2019. Žalobce byl jednání komise přítomen, členem komise byl odborný psychiatr. PK MPSV při posouzení dále vycházela z dokumentace LPS MSSZ Brno, z námitkového řízení, nálezů přiložených k žalobě a závěrů objektivního vyšetření při jednání a dalších doložených nálezů. Při kontrole dne 11. 9. 2017 byla konstatována depresivní porucha suspektní, následně na jaře 2018 byl hospitalizován v Psychiatrické nemocnici Kroměříž (výkyvy nálad, nespavost, počínající agorafobie). Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo stanoveno psychické postižení žalobce, které bylo pravidelně léčeno od roku 2012. Dále byla uvedena depresivní reakce s abusem alkoholu a místy i benzodiazepinů při zátěžové situaci (zadluženost z podnikání a změna zaměstnání), stav byl až do září 2017 dlouhodobě stabilizovaný, kdy se objevily panické ataky a pak i příznaky agorafobie. Vzhledem k dobré stabilizaci stavu po situačních výkyvech v úvodu roku 2013 hodnotí PK MPSV období do 10. 9. 2017 jako stav hraniční mezi lehkým a středně těžkým postižením, v období od 11. 9. 2017 došlo prokazatelně ke zhoršení zdravotního stavu, kdy byla zvolena horní hranice daného procentního rozmezí. Další zdravotní postižení nezpůsobovaly funkční poruchy s dopadem na pracovní schopnost.
20. PK MPSV tedy potvrdila posudkový závěr MSSZ Brně a lékaře žalované. V období od 1. 5. 2013 do 10. 9. 2017 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4 písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti ve výši 30%. V období od 11. 9. 2017 do data vydání napadeného rozhodnutí ze dne 27. 12. 2018 bylo rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu zdravotní postižení uvedené

v kapitole V., položce 4 písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl prokázán pokles pracovní schopnosti ve výši 45%. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno ke dni 11. 9. 2017 ve shodě s MSSZ Brno a lékařem žalované. Stran pracovní rekomandace PK MPSV uvedla, že žalobce je schopen po vzniku invalidity I. stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na duševní schopnosti. Platnost posudku byla stanovena do 30. 9. 2019 s tím, že lze očekávat další stabilizaci zdravotního stavu posuzovaného a adaptaci na postižení s předpokladem obnovení práceschopnosti.

21. Žalobce k posudku PK MPSV ze dne 21. 8. 2019 doručil své vyjádření ze dne 6. 11. 2019, v němž uvedl, že má za to, že při krátkém průběhu jednání lékaři vycházeli pouze z lékařských zpráv, aniž by se zeptali žalobce, jak se cítil od roku 2013. Dále se žalobce domnívá, že jednání bylo vedeno účelově s nezájmem o bližší přezkum jeho zdravotního stavu. Z tohoto důvodu navrhl revizní znalecký posudek z oboru psychiatrie, přičemž odkázal na Propouštěcí zprávu FN Brno a výstupní zprávy z PN v Kroměříži ze dne 15. 5. 2018. K bipolární afektivní poruše se postupně přidala panická porucha, agorafobie a zhoršil se i celkově zdravotní stav, který má vliv na primární onemocnění.
22. Žalobce soudu dále zaslal vyjádření ze dne 20. 5. 2020, v němž uvedl, že psychické problémy přetrvávají, přičemž je schopen pracovat pouze čtyři hodiny denně, přičemž i při tomto pracovním vytížení je z práce zcela vyčerpaný. Byla nutná další hospitalizace v PN Kroměříž, a to ve dnech 28.1. 2020 do 11.3.2020.
23. Krajský soud nařídil ve věci ústní jednání, které se uskutečnilo dne 26. 5. 2020 v omluvené neúčasti žalobce a za přítomnosti zástupců žalobce i žalovaného. Krajský soud vyslechl procesní přednesy stran a shrnul obsah soudního spisu i dokumentace správních orgánů. Zástupce žalobce k věci uvedl, že potíže žalobce přetrvávají, aktuálně byl dokonce nucen ukončit pracovní poměr. Namítl, že jednání PK MPSV nebylo vedeno řádně a bylo velmi krátké, přičemž oba lékaři jsou ve vztahu k žalobci podjatí. Zdravotní stav žalobce vylučuje výkon pracovní činnosti. Zástupkyně žalované odkázala na obsah písemného vyjádření k věci a u vedla, že nesdílí názor žalobce o podjatosti členů PK MPSV.
24. Krajský soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 21. 8. 2019 a dal příležitost oběma stranám k vyjádření k provedení dokazování. Zástupce žalobce uvedl, že považuje závěry posudku za nesprávné a bylo by na místě provést nový posudek. Zástupkyně žalované poukázala na shodu posudku s předcházejícími posudky z nalézacího i námitkového řízení. K dotazu soudu dále zástupce žalobce vysvětlil, v čem podle názoru žalobce spočívá neobjektivita či podjatost MUDr. X a MUDr. P. (není odborný psychiatr). Zástupce žalobce netrval na provádění důkazu lékařskými zprávami obsaženými v žalobě. Upřesnil však po poučení soudu svůj návrh na přibrání znalce z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství. Tento návrh krajský soud zamítl, neboť pro přibrání znalce neshledal podmínky vzhledem k souladným posudkům z řízení před žalovanou i před soudem. Dále zástupce žalobce navrhl výslech odborného psychiatra MUDr. P. S. Vzhledem k tomu, že posudek PK MPSV byl založen na lékařských zprávách od tohoto specialisty za období od roku 2012 do 2018, krajský soud nepovažoval výslech tohoto odborného lékaře za

nadbytečný. Jelikož strany neměly další důkazní návrhy, krajský soud ukončil dokazování a po vyslechnutí konečných návrhů přikročil k vyhlášení rozsudku.

V. Posouzení věci krajským soudem

25. Žaloba není důvodná.

26. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
27. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

28. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
29. V předmětné věci není předmětem sporu mezi stranami ani samotná otázka invalidity žalobce, neboť jak v prvostupňovém tak i v námitkovém řízení žalovaná na základě posudků MSSZ Brno a lékaře žalované uznala žalobce jako invalidního v prvním stupni invalidity. Spor mezi stranami je však o to, od jakého data způsobovaly zdravotní obtíže žalobci invaliditu, a také o to, zda se jednalo pouze o invaliditu I. stupně.
30. Krajský soud má za to, že z hlediska úplnosti i přesvědčivosti lze považovat předložený posudek PK MPSV ze dne 21. 8. 2019 za stěžejní důkaz o invaliditě žalobce. Předně je posudkové hodnocení PK MPSV založeno na vyšetření žalobce při jednání komise, což žalobce zpochybňoval u předcházejících posudků MSSZ v Brně a lékaře žalované, při jejichž jednání přítomen ani vyšetřen nebyl. Dále PK MPSV hodnotila taktéž žalobcem označené lékařské zprávy, které soudu žalobce předložil. Z hlediska přesvědčivosti je třeba zdůraznit, že posudkové hodnocení je srozumitelné a věnuje se nejen rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, ale i ostatním relevantním zdravotním postižením žalobce. I rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla stanovena zcela ve shodě s předchozími posudky MSSZ v Brně a lékaře žalované z námitkového řízení. Z uvedených důvodů krajský soud nevyhověl ani návrhu na vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství.
31. Co se týká námitek žalobce vznesených až po vypracování posudku proti složení PK MPSV (předsedkyně komise MUDr. X a odborného psychiatra MUDr. X), nepovažoval krajský soud tyto námitky za relevantní. Podjatost členů posudkové komise nemůže spočívat v jejich činnosti v jiných případech a jiných než posudkových

- souvislostech (např. při vedení psychiatrické léčebny). U předsedy posudkové komise pak není nezbytně nutné, aby tento lékař měl specializaci (odbornost) odpovídající rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaného (§ 16b odst. 1, 3 zákona č. 582/1991 Sb.).
32. K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud uvádí následující. Pokud žalobce namítal, že při posudkových hodnoceních nebyly vzaty v úvahu jeho vedle zdravotního postižení rozhodujícího závažnost vlivu zdravotních omezení ostatních (bipolární poruchy, agorafobie a neurotické poruchy, cervikopatie), pak k tomu krajský soud uvádí, že tyto poruchy byly hodnoceny ve vzájemné souvislosti s rozhodujícím zdravotním postižením žalobce a některé z nich tvoří rámec duševního postižení dominantní povahy zejm. v období po 11. 9. 2017 (bipolární porucha, agorafobie, neurotické poruchy).
33. Samotná neúčast žalobce při jednání posudkových lékařů MSSZ Brno a žalované v námitkovém řízení není sama o sobě vadou řízení, pro něž by muselo být napadené rozhodnutí zrušeno. Vyšetření posuzovaného je však vhodné z hlediska vyšší přesvědčivosti posudku a ověření listinných lékařských zpráv odborným vyšetřením posudkového lékaře. Tento stav však byl odstraněn v soudním řízení, kdy byl žalobce vyšetřen při jednání PK MPSV. Proto ani tuto námitku krajský soud neshledává důvodnou.
34. PK MPSV přisvědčila hodnocení obsaženému v předchozích posudcích, kdy zdravotní stav v období 2012 až do září 2017 byl hodnocen jako stabilizovaný, ovšem s občasnými hospitalizacemi. Tyto však měly pozitivní efekt (zlepšení zdravotního stavu i subjektivních pocitů žalobce) a umožnily vždy návrat žalobce do práce. V zásadě žalobce v tomto období měl pracovní schopnost takovou, aby mohl být zaměstnán i na hlavní pracovní poměr. PK MPSV tedy provedla výklad geneze dominantního psychického zdravotního postižení žalobce a dospěla k závěru, že v období předcházejícímu 10. 9. 2017 žalobce nebyl invalidní. Krajský soud proto nespatřuje jako důvodnou námitku žalobce, že srovnání jeho pracovní schopnosti nebylo provedeno.
35. Co se týká aktuálního nepříznivého zdravotního stavu žalobce i ztráty jeho zaměstnání, jde podle názoru krajského soudu o skutečnosti, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí žalované. Proto je tedy nelze hodnotit ve vztahu k zákonnosti napadeného rozhodnutí.
36. Vzhledem ke shodě vyjádřených posudkových závěrů ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti krajský soud nepřisvědčil ani námitkám žalobce o tom, že je invalidní ve druhém stupni invalidity (a to nejen až od 11. 9. 2017, ale již od dřívějšího data). Tyto závěry nemají v posudkových hodnoceních žádný podklad.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

37. Z uvedených důvodů krajskému soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou (výrok I.).
38. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s.ř.s.).
39. Jelikož byl žalobci ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. Michal Skoumal (usnesením zdejšího soudu 33 Ad 4/2019-16), vyčíslil krajský soud odměnu, která mu náleží. Zástupce žalobce učinil ve věci celkem pět úkonů právní služby v sazbě 1000 Kč za jeden úkon (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 advokátního tarifu), a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby ze dne 9. 4. 2019, replika ze dne 16. 5. 2019, vyjádření k posudku ze dne 6. 11. 2019, účast u jednání soudu dne 26. 5. 2020. Soud nepřiznal ustanovenému zástupci odměnu za vyúčtovaný úkon spočívající ve vyjádření ze dne 20. 5. 2020, které nebylo soudem vyžádáno a bylo pouhým doplněním důkazů. Celkem činí odměna za vykonané úkony právní služby 5000 Kč, kterou krajský soud zvýšil o režijní paušál ve výši 1500 Kč (300 Kč za úkon), tedy celkem 6500 Kč. Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, zvýšil krajský soud odměnu o částku připadající na tuto daň (21%). Ustanovenému zástupci žalobci tedy náleží odměna včetně příslušných náhrad ve výši 7865 Kč, která mu bude vyplacena za podmínek uvedených ve výroku III tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. května 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.